

El carrer de la Premsa

361

El carrer de la Premsa es troba situat al bell mig del barri del Mercadal i enllaça el carrer de les Hortes i la plaça de Santa Susanna amb el carrer de Cristòfol Grober, si bé a mig camí és creuat pel carrer d'Eiximenis.

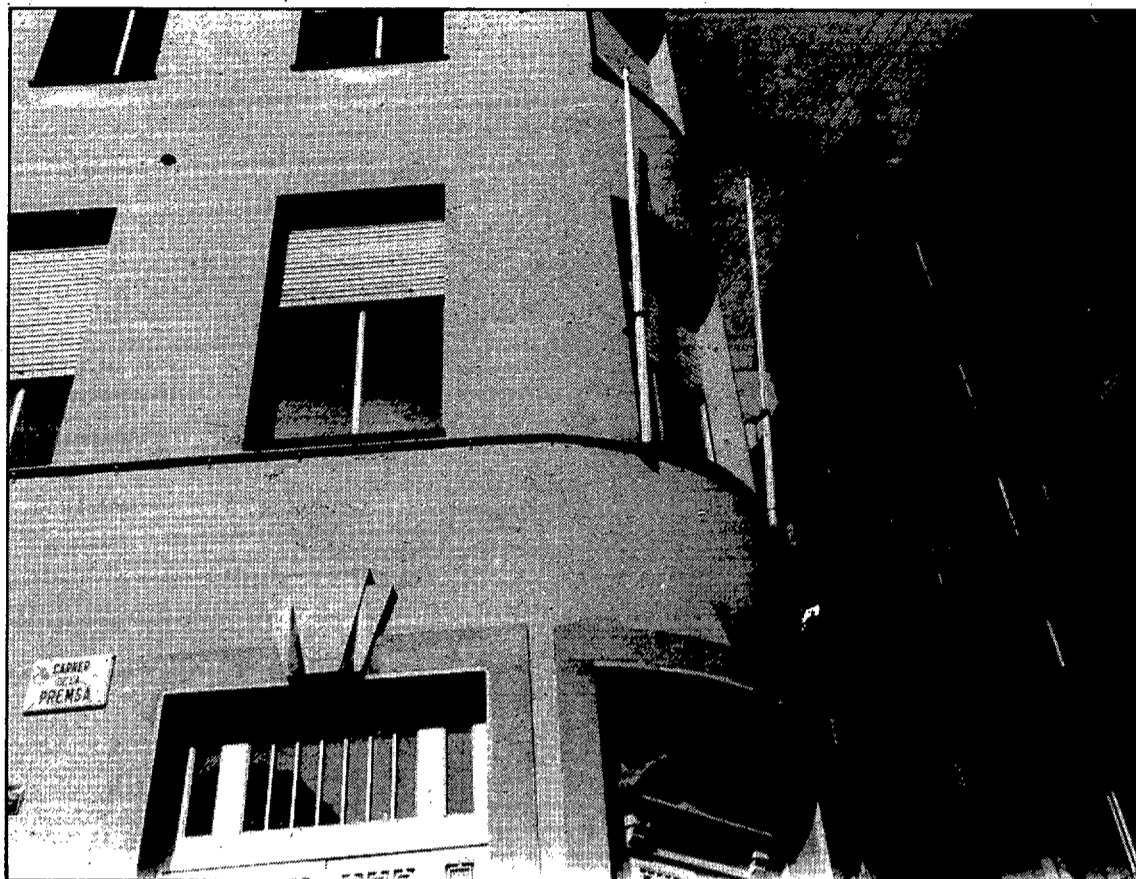
És un carrer força antic, esmentat documentalment ja a la primera meitat del segle XVII, i que inicialment comptava amb un recorregut més curt, ja que acabava en l'actual encreuament amb el carrer Eiximenis. Tot i així, en la sessió de l'ajuntament del 29 de desembre del 1910 s'acordava l'obertura d'aquest carrer fins fer-lo enllaçar amb el de la Indústria —actualment d'en Cristòfol Grober— prenent com a punt de partida i alineació l'escola de nenes de la Carme Auguet, més tard coneguda com a escola Eiximenis. La societat Grober, per la seva banda, cedia gratuïtament els terrenys necessaris per a l'esmentada obertura a canvi de no pagar els arbitris que havien de fer efectius amb motiu de construir un nou edifici al proper carrer de la Indústria.

Paral·lelament a aquesta operació urbanística, també s'allargava el carrer de la Indústria fins la Gran Via de Jaume I

mitjançant l'enderrocament d'una sèrie d'edificis.

Els autors que han escrit entorn del carrer de la Premsa suggereixen la possibilitat que el nom obeeixi a alguna premsa —bé dels antics gremis, bé d'alguna indústria moderna— que estigué instal·lada en aquesta via. Així Josep Grahit i Grau és de l'opinió que el nom ens ve donat per l'existència d'una premsa que tenia el gremi de cerers, encara existent al segle XIX. Tanmateix, el Dr. Jaume Marquès no difereix gaire de l'opinió anterior. Així, creu que «al segle passat hi hagué un taller de cerer, ofici ací nomenat ceraire, on hom premsava les bresques per a fer-ne sortir la cera ben depurada i servir-la als altres cerers de la rodalia».

Per la nostra part, pensem que és ben possible que el nom procedeixi d'una premsa de cerers, però que en tot cas caldria situar el naixement del carrer força més lluny del que s'ha cregut fins ara. En el Manual d'Acords de l'any 1637 de l'Arxiu Històric de la Ciutat, al foli 77, s'esmenten dues cases i una cort que són propietat de l'Hospitat i que es troben situades en «lo carrer de la premsa del Mercadal». Per tant, ja a la primeria del XVII existeix el carrer perfectament

diferenciat, i és ben possible que algun gremi hi tingués instal·lada una premsa, la qual cosa confir-

maria les hipòtesis de Josep Grahit i Jaume Marquès.

El nom tradicional, però, serà canviat l'any 1921. En el ple de l'Ajuntament del dia 27 de maig d'aquest any, el regidor Dàrius Rahola proposa de canviar el nom de carrer de la Premsa pel de Dr. Rizal «concediendo además la autorización que desean obtener algunos vecinos para colocar en dicho sitio una lápida conteniendo la última poesía compuesta por dicho escritor y patriota filipino en sus últimos momentos». Si bé en aquells moments la proposta no trobà la unanimitat desitjada, en el primer ple de juny del mateix any s'aprova el canvi i es posava oficialment el nom del Dr. Rizal.

Aquest nom pervisqué en aquest indret fins l'any 1930, moment en què se li cercà un nou emplaçament i es recuperà el nom tradicional de carrer de la Premsa.

UN CARRER DE PETITES FÀBRQUES

En el carrer de la premsa, segurament pel seu origen gremial,

hi trobem instal·lades diverses fàbriques —bé que de pocs treballadors— al llarg dels segles XIX i XX. Així podem esmentar una fàbrica de gel, l'única de Girona durant molt de temps, l'escorxador, i una fàbrica de «varita molidà» pel 1914, propietat de Ricard Dalmau.

El carrer ha comptat també amb institucions dedicades a la promoció de la cultura i el lleure. Als anys vint al n° 10 hi hagué la redacció i administració del diari l'Autonomista, que s'hi havia traslladat provinent de la ronda d'en Ferran Puig, i l'any 1984, concretament el dia 3 de maig, s'inaugurà al n° 2 el local social de l'«Associació Gironina d'Amics del Mar», amb la finalitat d'aplegar els afeccionats de la mar i a les activitats nàutiques i marineres de tota mena.

A la primeria del segle XIX apareix en aquest carrer un nou tipus de negoci —les cases de cites— que s'aniran esllanguint en la seva activitat fins a desaparèixer totalment cap a la darrera de segle.

Constructivament, el carrer no compta amb cap edifici de relleu, si bé hi ha un seguit d'edificis dels anys deu que es varen construir en substitució d'uns anteriors que calgué enderrocar l'any 1907, després d'expropiar-los, pel fet que amenaçaven ruïna. Les obres de més relleu —a més de l'esmentat perllongament del carrer— són les d'eixamplament de l'any 1839, l'enquitrant del 1929, la col·locació de llambordes el 1956, encara subsistents, i la instal·lació de l'enllumenat públic del 1964.

Actualment el carrer compta amb un primer tram de força trànsit, amb comerços als baixos, i un segon tram que té a una banda l'escola Eiximenis i a l'altra un pàrquing que ocupa el solar on fa anys s'alçava la fàbrica Grober.

Ramon Alberch
i Fugueras

QUE US PAGUIN XAMPANY

Joaquim Vidal

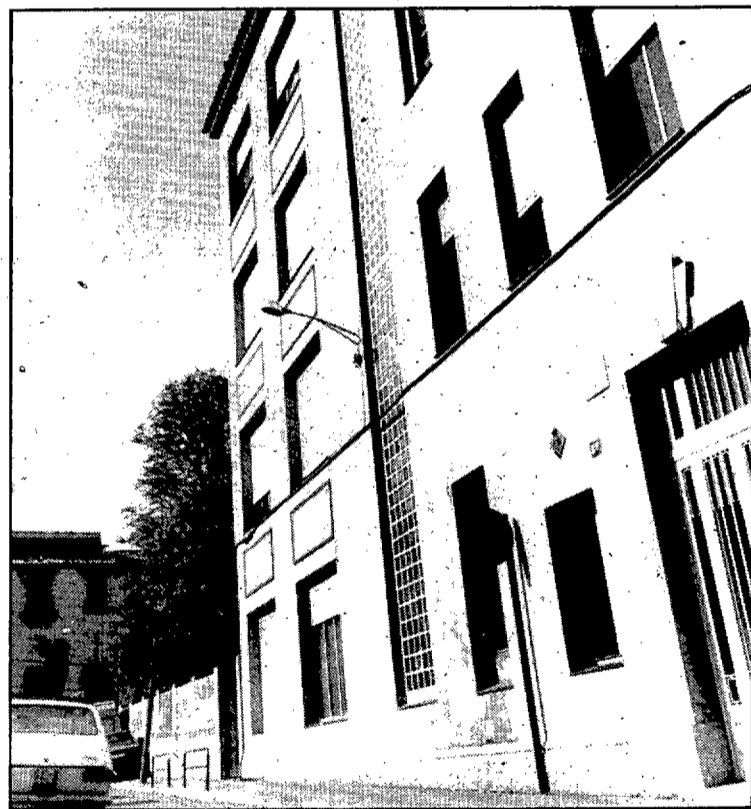
Alcalde de Sant Gregori, de Convergència i Unió

Avui compleix trenta-vuit anys

i també

Avui és el sant dels que porten algun dels següents noms: Aureli, Benet, Cunibert, Josafat, Mateu, Emilià, Hieròmidis, Isaac, Renat, Publi, Livi, Joan i Ruf.

EL TELE-TIP DE RIURE

La vocació el fa ser falsificador

ATENES.— Una notícia relacionada amb el món dels capellans ens arriba de Grècia, on la manca de vocacions sembla que ha arribat al punt de fer delinquir els encarregats dels seminaris. Això ho sembla ratificar el fet que el director d'un seminari d'Atenes hagi estat expedientat per la seva presumpta complicitat amb un estudiant que va falsificar les seves notes per tal de poder entrar a cursar els estudis eclesiàstics. El director del seminari sembla que es va adonar que hi havia alguna irregularitat en l'expedient presentat pel jove Kyrianus Papadimitru, però ho va passar

per alt ja que la manca de vocacions el feia témer perdre el seu lloc de treball.

Es «deixen» el nen a Peralada

PERALADA.— Un nen de cinc anys que havia vingut amb la seva família per assistir a la jura de bandera del campament de Sant Climent Sescebes va ser «oblidat» pels seus pares a Peralada, que no es van adonar que l'havien perdut fins al cap de quatre hores.

El nen era un vailet de cinc anys que es diu Alfred i que, segons va explicar a la Guardia Ci-

vil, que es va fer càrrec del minyó, era «de més lluny de Barcelona». Les dificultats per poder saber exactament el seu nom sencer van fer més difícil la tasca de trobar la família del nen, que havien marxat de Peralada deixant el minyó. Sembla que, com que anaven un grup d'amics en tres cotxes diferents, els uns pels altres, Alfred no va pujar a cap cotxe i es quedà sol a Peralada. La descoberta que s'havia deixat el minyó no es va fer fins que en una estació de servei, ja a Tarragona, es van aturar els tres cotxes que anaven junts i es va trobar a faltar el nen. Una trucada a la Guardia Civil de Peralada va servir per resoldre l'afer i el nen va poder ser retornat a la seva família.